

Organizacija Carbon Tracker izrađuje detaljne izveštaje u kojima prati trendove na polju obnovljivih izvora energije. Novi izveštaj pokazuje da je izgradnja elektrana na solarni pogon ili snagu vetra ekonomski isplativija od gradnje novih termoelektrana na ugalj. U narednih deset godina bi izgradnja novih elektrana koje koriste obnovljive izvore energije trebalo da postane jeftinija čak i od nastavka rada starih elektrana na ugalj.

Ovo su veoma dobre vesti koje upućuju na to da bi svet u narednim godinama mogao uspešno u potpunosti da napusti ovaj najprljaviji, i za klimu najštetniji, energent.

Koliko su elektrane na ugalj profitabilne - Mit da je ugalj najjeftiniji energent

U izveštaju su analizirane dve kritične tačke koje pokazuju da li su obnovljivi izvori ekonomski u prednosti u odnosu na ugalj, odnosno da li je ugalj zaista najjeftinije rešenje za dobijanje električne energije.

Prva tačka, do koje je veliki broj država već došao, jeste kada su ulaganja u nove obnovljive izvore manja nego što bi bila ulaganja u izgradnju nove elektrane na ugalj.

Druga tačka označava trenutak kada su ova ulaganja manja od količine novca koju treba uložiti u dobijanje energije u postojećim elektranama, i ovaj korak bi mogao da bude dostignut na svim najvećim tržištima najkasnije do 2030. godine.

Ovo znači da gašenje elektrana na ugalj više nije pitanje klimatskih politika i ekološke osvešćenosti nego i čista ekonomska računica. Problem može predstavljati nedostatak volje država da pravi velike i brze izmene u jednom ovakvom sektoru koji upošljava veliki broj ljudi, ali bi trebalo da je moguće da se rešenja za to nađu relativno brzo.

Pored ovih, izveštaj ima još dva ključna saznanja od kojih prvo pokazuje da već sada oko 60 odsto elektrana na ugalj proizvodi energiju uz veće troškove nego što bi trebalo uložiti u nove obnovljive izvore. Među njima je najviše onih iz evropskih zemalja, ali tu je i Kina za čijih 70 odsto elektrana važi ova računica.

Dok poslednje pokazuje da vlade i investitori koji ne odustanu od planiranih projekata vezanih za ugalj, rizikuju da izgube oko 600 milijardi dolara.

Kakva je konkretna situacija u najvećim državama?

U dve države koje imaju najveću potrošnju energije, SAD i Kina, na gotovo celim njihovim teritorijama je već sada jeftinije izgraditi nove elektrane na vetar nego nastaviti koristiti postojeće pogone na ugalj, dok se očekuje da u narednih 6 godina isti slučaj bude i sa solarnom energijom. U obe zemlje nova postrojenja na obnovljive izvore su već uveliko bolja od novih elektrana na ugalj.

Što se ostalih država tiče, u Australiji je, kao i u mnogim evropskim zemljama, već sada

jeftinije izgraditi nove elektrane koje pokreću sunce i vetar, nego koristiti postojeće na ugalj, a u Rusiji, Južnoj Koreji i u nekim drugim državama u kojima je prva tačka dostignuta, i druga bi mogla biti već za dve godine.

Šta nas očekuje u budućnosti?

Prema ovom izveštaju, ukoliko tržišta budu bila fer, ugalj će sve više u decenijama pred nama gubiti moć u svakom smislu. Tačnije, autori izveštaja tvrde da je svetsko tržište već na strani obnovljivih izvora, ali da vlade još uvek nemaju sluha za to. Oni su do ovih zaključaka došli analizirajući oko 95 odsto elektrana na ugalj na čitavom svetu, i to ne samo aktivnih već i onih koje su u izgradnji ili u planu, a za upornu dominaciju uglja uglavnom krive loše kreiranje politika.

Finasijski aspekt nije jedini koji zapoveda promenu našeg odnosa prema uglju kao energentu. Prema izveštaju Međuvladinog panela za klimatske promene, globalna potrošnja uglja mora da se smanji za 80 odsto u narednih 10 godina, kako porast temperature ne bi preokračio jedan i po stepen.

Dakle razloga za odustajanje od uglja ima mnogo, a istraživači iz organizacije Carbon Tracker savetuju donosiocima odluka da zaustave nova ulaganja u ugalj i promene pravila energetskeg tržišta.

Veliki udarac ovom trendu napuštanja uglja bi mogla da bude ekonomska kriza izazvana koronavirusom. Postoji bojazan da bi Kina mogla da upumpa veliku količinu novca u energetske sektor i izgradnju novih termoelektrana kako bi ponovo podigla ekonomiju. Ipak, konačna odluka još nije doneta, a možda paket pomoći bude prilika i da se subvencije umesto na fosilna goriva, usmere na obnovljive izvore energije.

Izvor: klima101.rs